ਅਮਬਲ ਸਰਾਭਾਈ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ

ਬਨਾਮ

ਕੇ.ਐਸ. ਇਨਫ੍ਰਾਸਪੇਸ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 7843)

ਅਕਤੂਬਰ 04, 2019

[MAD. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ ਅਤੇ ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ, 2015: ਐੱਸ. 2(1)(c)(vii) - ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ - ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ - ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਵਿਵਾਦ - ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰੱਖੀ ਗਈ: ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐੱਸ. 2(1)(c)(vii) ਕਿ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ - ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ "ਵਪਾਰਕ ਝਗੜੇ" ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ - ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ।

ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨ - ਆਯੋਜਤ: ਉੱਚ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਵਿਆਪਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਰਥ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਰਟ

ਪ੍ਰਤੀ ਏ.ਐੱਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.

ਆਯੋਜਤ: 1.1 ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ, 2015 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(c)(vii) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪਰਾ 6] [614-F-G]

1.2 ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਡੋਦਰਾ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਤੁਰੰਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਐਮਓਯੂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਇਰਾਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। [ਪਰਾ 9] [616-C-F]

1.3 ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ, 2015 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਚ ਮੁੱਲ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਰਥ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ 2015 ਦਾ ਸੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਅਸਫਲ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ

ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ। ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਖਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਪਾਅ ਦੇ ਗੈਰ-ਉਚਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਮ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਪਾਅ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਰਿਹਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 13] [620-ਬੀ-ਈ]

1.4 ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਬਹੁਤ ਰਾਹਤ ਮੌਰਟਗੇਜ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਸੂਟ. ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗੀ। [ਪਰਾ 14] [620- F-H; 621-ਏ]

ਵਾਸੂ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਟੀਸੀਜੀ ਬਾਇਓਟੈਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਏਆਈਆਰ 2017 ਗੁਜਰਾਤ 153 - ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਗਮੋਹਨ ਬਹਿਲ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਦੌਰ (2017) SCC ਔਨਲਾਈਨ ਡੈਲ 10706 ; ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਏ.ਪੀ. ਚੈਂਬਰਜ਼ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ, (2000) 6 SCC 550 : [2000] 2 Suppl. SCR 151 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(2017) SCC ਔਨਲਾਈਨ ਡੈਲ 10706 ਪੈਰਾ 10 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਏਆਈਆਰ 2017 ਗੁਜਰਾਤ 153 ਨੇ ਪੈਰਾ 12 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

[2000] 2 ਸਪਲ. SCR 151 ਪੈਰਾ 12 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ. (ਸਹਿਮਤ):

ਹੋਲਡ: 1.1 ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(1)(c)(vii) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਲਈ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ" ਜਾਂ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਆਵੇਗਾ: ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(c) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(i) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਹਨ। [ਪਰਾ 1, 11] [621- ਸੀ; 626-ਡੀ-ਈ]

1.2 ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਡ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਦਾਇਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XIII ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਡਰ XIIIA–"ਸਮਰੀ ਜਜਮੈਂਟ" ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡਰ XIIIA ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਆਰਡਰ XIIIA ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸੰਖੇਪ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਧਾਰ, ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਸੰਖੇਪ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਬੂਤ, ਸੰਖੇਪ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਆਦਿ। ਕੋਡ ਦਾ XV, ਆਰਡਰ XVA–"ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੁਣਵਾਈ" ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡਰ XVA ਪਹਿਲੀ ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਨਿਯਮ 1); ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ (ਨਿਯਮ 4); ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ (ਨਿਯਮ 6); ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ (ਨਿਯਮ 7); ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ (ਨਿਯਮ 8)। ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਈ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XX - "ਜਜਮੈਂਟ" ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 1 ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਨੱਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੋਰਟ/ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ/ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਲਈ। [ਪਰਾ 19] [629-F-H; 630-ਏ-ਬੀ]

1.3 ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਵਪਾਰਕ

ਝਗੜੇ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧੀ ਹੈ ਜੋ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਕਰਸ਼ਕ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20] [630-ਸੀ-ਈ]

1.4 ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ, 2015 ਦੇ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੰਮਿਲਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉੱਚ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਛੇਤੀ ਨਿਪਟਾਰਾ। ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਅਰਲੀ' ਅਤੇ 'ਸਪੀਡੀ' ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਦੇਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਪਵੇ। [ਪੈਰਾ 21] [630-F-H; 631-ਏ]

1.5 ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(1)(c) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (vii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ- "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤੇ"। ਸ਼ਬਦ "ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ" ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। "ਵਰਤਿਆ" ਸ਼ਬਦ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ "ਵਰਤਣ ਲਈ ਤਿਆਰ" ਜਾਂ "ਵਰਤਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ" ਜਾਂ "ਵਰਤਣ ਲਈ" ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ" ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਤੇਜ਼ ਟਰੈਕਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ। [ਪਰਾ 22] [631-ਬੀ-ਸੀ]

1.6 03.11.2017 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਪੱਤਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। MOU ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। 15,000 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਮਓਯੂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਡੀਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ. ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਐਮਓਯੂ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਮੋਰਟਗੇਜ ਡੀਡ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ MOU ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ ਉਕਤ ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 23] [631-ਡੀ-ਈ]

1.7 ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਸੰਪੱਤੀ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ ਆਦਿ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲਜ਼ ਨੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੰਪੱਤੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 2012 ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(c) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (vii)। ਸਿਰਫ਼ ਕਿਉਂਕਿ, ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। [ਪਰਾ 24] [631-F-H]

1.9 ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇਜ਼ ਟਰੈਕਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਪਾਰਕ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਰਥਪੂਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ

ਸਕੇ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ। [ਪਰਾ 27] [632-H; 633- ਏ-ਬੀ]

ਵਾਸੂ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ v. ਗੁਜਰਾਤ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਟੀਸੀਜੀ ਬਾਇਓਟੈਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (2017) SCC ਔਨਲਾਈਨ ਗੁਜ 724 - ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ। ਉਜਵਲਾ ਰਾਜੇ ਗਾਇਕਵਾਰ ਬਨਾਮ ਹੇਮਾਬੇਨ ਅਚਯੁਤ ਸ਼ਾਹ (2017) SCC Guj 583 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(2017) SCC Guj 583 ਨੇ ਪੈਰਾ 25 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 7843।

2018 ਦੀ ਆਰ/ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਿਵਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 17868 ਵਿੱਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 01.03.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਿਤ ਕਪਾਡੀਆ, ਅਨੁਭਵ ਰੇਅ, ਕੁ. ਰੁਨਾਸ਼੍ਰੀ ਸੈਕੀਆ, ਸ. ਸੋਨਾਕਸ਼ੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ। ਦੇਵੇਨ ਪਾਰਿਖ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼ਾਸ਼ਵਤਾ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਨਿਖਿਲ ਗੋਇਲ, ਮਿਸ. ਨਵੀਨ ਗੋਇਲ, ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਸਰਨਾ, ਪਿਓ ਹੈਰੋਲਡ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸੁਣਾਏ ਗਏ

ਏ.ਐੱਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਡੋਦਰਾ ਵਿਖੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 41/2018 ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤੀ ਐਕਟ, 2015 (ਛੋਟੇ ਲਈ “CC ਐਕਟ, 2015”)। ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ VII ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦਰਖਾਸਤ ਨੁਮਾਇਸ਼ 15 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ

ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ 17.10.2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਰ/ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਿਵਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰ.17868/2018 ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 01.03.2019 ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ, ਵਡੋਦਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 17.10.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਡਰ VII ਨਿਯਮ 10 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਮਿਤੀ 01.03.2019 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

3. ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਥੇ ਮਿਤੀ 14.02.2012 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਵਰਣਨ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੇ 12.10.2017 ਦੀ ਇੱਕ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪੇ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਕਰੀ 03.11.2017 ਦੀ ਇੱਕ ਡੀਡ ਆਫ਼ ਕੰਵੇਯੈਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੌਦੇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਤੀ 03.11.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਪੱਤਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

4. ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 03.11.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਡੀਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਥੇ ਵਪਾਰਕ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 41/2018 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਰਾਹਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ VII ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ

ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲਜ਼ ਆਫ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਸਟੇਟ ਏਜੰਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲਜ਼ ਆਫ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੁਕਸ ਪਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ. ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੇਨ ਪਾਰਿਖ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

6. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਨੂੰ "ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਾ" ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਪਾਰਕ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, CC ਐਕਟ, 2015 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(c)(vii) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

“Sec.2(1)ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, -

(a) xxx
(ਬੀ) xxx

(c) “ਵਪਾਰਕ ਝਗੜੇ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ – ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਵਿਵਾਦ

(i) xxx
(ii) xxx
(iii) xxx
(iv) xxx
(v) xxx
(vi) xxx
(vii) ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤੇ;

(viii) xxx

(ix) xxx
(x) xxx
(xi) xxx
(xii) xxx
(xiii) xxx
(xiv) xxx
(xv) xxx
(xvi) xxx
(xvii) xxx
(xviii) xxx
(xix) xxx
(xx) xxx
(xxi) xxx
(xxii) xxx

ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਇੱਕ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ

ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

8. ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸੇ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਖੁਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਆਰ.ਐਸ. ਸਿਟੀ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 1101 ਅਤੇ 1100/1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਨੰਬਰ 122 ਮੌਜੇ ਸੁਭਾਨਪੁਰਾ ਰਜਿ. ਵਿਖੇ 9207 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨੀ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਵਡੋਦਰਾ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 (ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2) ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਮਓਯੂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਦਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ/ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ/ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

9. ਪੈਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਕੱਢਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

“22. ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਵਡੋਦਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਤਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖੇਤਰੀ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ।"

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਵਡੋਦਰਾ ਵਿਖੇ ਦਫ਼ਤਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਐਮਓਯੂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਇਰਾਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ।

10. ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬੋਝ ਨਾਲ ਭਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਜਗਮੋਹਨ ਬਹਿਲ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਦੌਰ, 2017 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਡੈਲ 10706 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 2015 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(c)(vii) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ "ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਅਤੇ "ਉਪਦੇ ਹੋਏ" ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਤੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂ ਮੇਸਨੇ ਲਾਭ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ।

11. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਾਸੂ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਟੀਸੀਜੀ ਬਾਇਓਟੈਕ ਲਿਮਟਿਡ, ਏਆਈਆਰ 2017 ਗੁਜਰਾਤ 153 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਏ. ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੀਸੀ ਐਕਟ, 2015 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 2(1)(ਸੀ) ਦੀ ਸਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ 'ਤੇ "ਵਰਤਿਆ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ" ਜਾਂ " ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ"। ਇਹ ਅੱਗੇ ਵਿਖਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ "ਵਰਤਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ" ਜਾਂ "ਵਰਤਣ ਲਈ" ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਵਿਚਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ;

“ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਵਿਵਾਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ 2(c) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ “ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਾ” ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਲ ਮੁਦਈ ਸਿਰਫ਼ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(c)(i), 2(c)(ii) ਅਤੇ 2(c)(xx) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 2(c)(i) ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ; ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ 2(c)(ii) ਜਾਂ 2(c)(xx). ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਲ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ

ਇਹ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(c)(vii) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਸੀਂ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(c)(vii) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(c) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਾ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਸੈਕਸ਼ਨ 2(c)(vii) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, "ਵਪਾਰਕ ਝਗੜੇ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਵਿਵਾਦ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ/ਪਲਾਟ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਸੀ. ਤੋਂ ਪਲਾਟ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬ-ਪਲਾਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਸਲ ਮੁਦਈ ਵਾਂਗ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਸਲ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੰਬਰ 1 ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਲਾਟ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਵਿਕਲਪਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਸਲ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ (vii) ਵਿੱਚ, ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ" ਜਾਂ "ਵਰਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ" ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2(c)(vii) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦ "ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ" ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ

ਜੋੜ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ" ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ" ਜਾਂ "ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਵਿਭਿੰਨ ਹੁੰਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਵਰਤਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ" ਜਾਂ "ਵਰਤਣ ਲਈ"। "ਵਰਤਿਆ" ਸ਼ਬਦ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ "ਵਰਤਣ ਲਈ ਤਿਆਰ" ਜਾਂ "ਵਰਤਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ "ਵਰਤਣ ਲਈ"। ਦਿਨੇਸ਼ਕੁਮਾਰ ਗੁਲਾਬਚੰਦ ਅਗਰਵਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ) ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਵਰਤਿਆ" ਸ਼ਬਦ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ "ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਿਆਰ"। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ SLP ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

12. ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਵੇਕਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਏ.ਪੀ. ਚੈਂਬਰਜ਼ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਦੀ ਸਥਿਤੀ, (2000) 6 SCC 550 ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“6. ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 “ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ”, “ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ” ਅਤੇ “ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ” ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। "ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰੇਟ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਲ

ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮਕਸਦ. ਇਹ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

“9. ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼। ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਵਰਤਿਆ" ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

13. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਵਿਆਖਿਆ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁੱਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ, 2015 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਚ ਮੁੱਲ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਕਸ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਰਥ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪੇਸ਼ਗੀ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 2015 ਦਾ ਸੀਸੀ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹੀ ਮਕਸਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਹਰ ਦੂਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ। ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਖਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਜੇ ਇਸ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਪਾਅ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਮ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਪਾਅ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਰਿਹਾ ਹੈ।

14. ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਬਹੁਤ ਰਾਹਤ ਮੌਰਟਗੇਜ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਸੂਟ. ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ।

01.03.2019 ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗੀ।

15. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਤਕਾਲ ਅਪੀਲ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ।

ਆਰ. ਬਨੂਮਤੀ, ਜੇ.

1. ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭਰਾ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(c)(vii) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਲਈ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ" ਜਾਂ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ" ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। . ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵੀਰ ਜੀ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ।

2. 01.01.2016 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 2015 (2016 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 4) ਦਾ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ। ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ w.e.f. 23.10.2015. 2016 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ.4 ਨੂੰ 2018 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 28 - ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਅਸੀਂ ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 253ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 253ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ IV- “ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ” ਦਾ ਪੈਰਾ (4.2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“4.2 ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟੀਚੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਟੀਚਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ (ਖ਼ਾਸਕਰ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ) ਨੂੰ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਜਲਦੀ ਹੱਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੈਕਲਾਗ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਕਰਸ਼ਕ ਸਥਾਨ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵਿਧੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। 2018 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 28.

4. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ "ਨਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਮੁੱਲ" ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2018 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1) ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

5. ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"6. ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। - ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਨਿਯਤ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ। - ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਤੋਂ 20 ਦੇ ਉਪਬੰਧ। 6. ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"7. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। - ਸਾਧਾਰਨ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਉਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਨੀਵੀਂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਸਲ ਪਾਸੇ ਦਾਇਰ ਜਾਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ: ਅੱਗੇ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਐਕਟ, 2000 (2000 ਦਾ 16) ਜਾਂ ਪੇਟੈਂਟ ਐਕਟ, 1970 ਦੀ ਧਾਰਾ 104 (1970 ਦਾ 39) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

7. ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਧਾਰਨ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ

ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਬੈਂਚ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7(1) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਹਨ। ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਐਕਟ, 2000 ਦੀ ਧਾਰਾ 22(4) ਜਾਂ ਪੇਟੈਂਟ ਐਕਟ, 1970 ਦੀ ਧਾਰਾ 104 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ।

8. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“5. ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। - (1) ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਗੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇ, ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਜੱਜ ਬਣਨ ਲਈ।

9. ਸੈਕਸ਼ਨ 2(1)(c) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

"2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ। - (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਬੇਕਾਰ ਸੰਦਰਭ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਲੋੜ ਹੈ, - .....

(c) "ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਵਿਵਾਦ

(i) ਵਪਾਰੀਆਂ, ਬੈਂਕਰਾਂ, ਫਾਈਨਾਂਸਰਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦਾ ਆਮ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਸਮੇਤ;

(ii) ਮਾਲ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਜਾਂ ਆਯਾਤ;

(iii) ਐਡਮਿਰਲਟੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ;

(iv) ਜਹਾਜ਼ਾਂ, ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇੰਜਣਾਂ, ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ, ਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

(v) ਮਾਲ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ;

(vi) ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਠੇਕੇ, ਟੈਂਡਰਾਂ ਸਮੇਤ;

(vii) ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤੇ;

(viii) ਫਰੈਂਚਾਈਜ਼ਿੰਗ ਸਮਝੌਤੇ;

(ix) ਵੰਡ ਅਤੇ ਲਾਇਸੰਸਿੰਗ ਸਮਝੌਤੇ;

(x) ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ;

(xi) ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮ ਸਮਝੌਤੇ;

(xii) ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ;

(xiii) ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਸੇਵਾ ਉਦਯੋਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਾਹਕੀ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਮਝੌਤੇ;

(xiv) ਵਪਾਰਕ ਏਜੰਸੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਵਰਤੋਂ;

(xv) ਭਾਈਵਾਲੀ ਸਮਝੌਤੇ;

(xvi) ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤਾ;

(xvii) ਰਜਿਸਟਰਡ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਟ੍ਰੇਡਮਾਰਕ, ਕਾਪੀਰਾਈਟ, ਪੇਟੈਂਟ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਡੋਮੇਨ ਨਾਮ, ਭੂਗੋਲਿਕ ਸੰਕੇਤ ਅਤੇ ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸਰਕਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬੌਧਿਕ ਸੰਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰ;

(xviii) ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ;

(xix) ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਮੈਗਨੈਟਿਕ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ;

(xx) ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਬੀਮਾ;

(xxi) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ; ਅਤੇ

(xxii) ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਿਆਖਿਆ।- ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ-

(ਏ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

(ਬੀ) ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਾਂ ਸਾਜ਼-ਸਾਮਾਨ, ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ;

(d) “ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ;

(e) “ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ” ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 236 ਦੀ ਧਾਰਾ (a) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

(f) "ਦਸਤਾਵੇਜ਼" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਦਾਰਥ 'ਤੇ ਅੱਖਰਾਂ, ਅੰਕੜਿਆਂ ਜਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ, ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਸਤੂ। ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ;

(g) “ਸੂਚਨਾ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ “ਸੂਚਨਾ” ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਬੋਧਿਕ ਅਰਥਾਂ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

(h) "ਅਨੁਸੂਚੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਐਕਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ; ਅਤੇ (i) ਵਪਾਰਕ ਝਗੜੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਨਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਮੁੱਲ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਧਾਰਾ 12 [ਜੋ ਕਿ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ] ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁੱਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।" [ਉਪ. 2018 ਦੇ ਐਕਟ 28 ਦੁਆਰਾ, ਸਕਿੰਟ। 4(II), ਲਈ "ਜੋ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ" (w.r.e.f. 3-5-2018)]।

10. ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਨਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਮੁੱਲ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੋ ਕਿ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ] ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

11. ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ:-

(i) ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(c) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ (ii) ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(i) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਹਨ।

12. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇਗੀ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।

13. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“15. ਬਕਾਇਆ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ। - (1) ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (1996 ਦਾ 26), ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ

(2) ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (1996 ਦਾ 26) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ। ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਜਿੱਥੇ ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। .....”।

14. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਜਾਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੋਰਟ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XVA ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨਵੀਂ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ. ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਂ ਸਮਾਂ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਆਰਡਰ V ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ, ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸਮਾਂ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

15. ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ, 2015 ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:- “ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ। ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲੇ।"

16. ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਆਬਜੈਕਟ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ

ਉੱਚ ਮੁੱਲ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਉੱਚ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਛੇਤੀ ਹੱਲ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਛੇਤੀ ਹੱਲ ਹੋਵੇਗਾ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਓ। .....

6. ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੋਰਟਾਂ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2015 ਦੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਐਪੀਲੇਟ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, 2015 ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੋਰਟਾਂ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਐਪੀਲੇਟ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਆਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟਸ ਬਿਲ, 2015 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ, ਜੋ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: :- (i) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ

'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਉਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਾਧਾਰਨ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ; (ii) ਉਹਨਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਧਾਰਨ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਉੱਤੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸਦਾ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ; (iii) ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ; (iv) ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ; ਅਤੇ (v) ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਪਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ……”

ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ।

17. ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

18. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“16. ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ। -

(1) ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਹਨ।

(2) ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ, 1908 (1908 ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ 5 ਦਾ 1908), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ"।

19. ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਡ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਦਾਇਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XIII ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਡਰ XIIIA - "ਸਮਰੀ ਜਜਮੈਂਟ" ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡਰ XIIIA ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਆਰਡਰ XIIIA ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸੰਖੇਪ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਧਾਰ, ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਸੰਖੇਪ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਬੂਤ, ਸੰਖੇਪ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਆਦਿ। ਕੋਡ ਦਾ XV, ਆਰਡਰ XVA–"ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੁਣਵਾਈ" ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡਰ XVA ਪਹਿਲੀ ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਨਿਯਮ 1); ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ (ਨਿਯਮ 4); ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ (ਨਿਯਮ 6); ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ (ਨਿਯਮ 7); ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ (ਨਿਯਮ 8)। ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਈ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XX - "ਜਜਮੈਂਟ" ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 1 ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਨੱਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੋਰਟ/ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ/ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਲਈ।

20. ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧ ਅਰਥਾਤ ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਖੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜੇ ਦੇ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ. ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧੀ ਹੈ ਜੋ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਕਰਸ਼ਕ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

21. ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ, 2015 ਦੇ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੰਮਿਲਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉੱਚ ਮੁੱਲ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਛੇਤੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ' ਅਤੇ 'ਤੇਜ਼' ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਦੇਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਪਵੇ।

22. ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(c) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (vii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। "ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤੇ"। ਸ਼ਬਦ "ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ" ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। "ਵਰਤਿਆ" ਸ਼ਬਦ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ "ਵਰਤਣ ਲਈ ਤਿਆਰ" ਜਾਂ "ਵਰਤਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ" ਜਾਂ "ਵਰਤਣ ਲਈ" ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ" ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਤੇਜ਼ ਟਰੈਕਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ।

23. 03.11.2017 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਅਤੇ ਕੇਤਨ ਭਾਈਲਾਲਭਾਈ ਸ਼ਾਹ-ਦੂਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਪੱਤਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। MOU ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। 15,000 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਮਓਯੂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਡੀਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ. ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਐਮਓਯੂ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਮੋਰਟਗੇਜ ਡੀਡ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ MOU ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ ਉਕਤ ਮੋਰਗੇਜ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

24. ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਜਾਇਦਾਦ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ ਆਦਿ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਪੱਤੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 2012 ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(c) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (vii)। ਸਿਰਫ਼ ਕਿਉਂਕਿ, ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

25. ਉਜਵਲਾ ਰਾਜੇ ਗਾਇਕਵਾਰ ਬਨਾਮ ਹੇਮਾਬੇਨ ਅਚਯੁਤ ਸ਼ਾਹ 2017 ਐਸਸੀਸੀ ਗੁਜ 583 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰ. 533/2011 ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਨੰਬਰ 17.76 ਕਰੋੜ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। .1 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਵੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤਾ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਸੀ) (vii) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ, ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਲਦੀ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋ ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ/ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਯਮਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ/ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ/ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

26. ਵਾਸੂ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਟੀਸੀਜੀ ਬਾਇਓਚ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ 2017 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਗੁਜ 724 ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ "ਵਰਤਿਆ" ਦਾ ਮਤਲਬ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ" ਜਾਂ "ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਵਿਭਿੰਨ ਹੁੰਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਵਰਤਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ" ਜਾਂ "ਵਰਤਣ ਲਈ"। "ਵਰਤਿਆ" ਸ਼ਬਦ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ "ਵਰਤਣ ਲਈ ਤਿਆਰ" ਜਾਂ "ਵਰਤਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ "ਵਰਤਣ ਲਈ"। ਅਸੀਂ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

27. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇਜ਼ ਟਰੈਕਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਪਾਰਕ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਰਥਪੂਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ

ਸਕੇ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭਰਾ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate